

ROMÂNIA

Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București

Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: <http://www.avpoporului.ro> E-mail: petitii@avp.ro

Ministerul Educației și Cercetării
Domnului Ministru Sorin-Mihai CÎMPEANU

Stimate Domnule Ministru,

În ultima perioadă, instituția Avocatul Poporului a luat act din mass-media și din luările de poziție avute de Consiliul Național al Elevilor despre o posibilă încălcare a dreptului elevilor din județul Bistrița-Năsăud la un învățământ predictibil, stabil și eficient, urmare deciziilor luate de inspectorul școlar al județului, prin deciziile de desființare a unor clase a IX-a la nivelul liceelor din județ.

Aspectele de mai sus au fost semnalate și de trei parlamentari din județul Bistrița Năsăud.

Astfel, la sfârșitul săptămânii trecute, Inspectoratul Școlar Județean Bistrița-Năsăud a luat decizia de a desființa 26 de clase din oferta școlară 2021-2022, printre care și două specializări unice la nivelul județului, cea de muzică din cadrul Liceului de muzică „Tudor Jarda”, respectiv de arhitectură din cadrul Liceului de Arte „Corneliu Baba”.

Decizia de a nu aproba pentru anul școlar 2021-2022 realizarea clasei a IX-a, filieră vocațională, profil artistic, specializarea Arhitectură, arte ambientale și design din cadrul Liceului de Arte Corneliu Baba reprezintă o mare problemă, deoarece acest liceu este singurul cu profil artistic, astfel că specializările liceului (arhitectură, arte ambientale și design, respectiv arte plastice și decorative) sunt și ele unice. Liceul atrage în fiecare an elevi și din alte județe.

În ceea ce privește desființarea singurei clase de muzică de a IX-a din cadrul Liceului de Muzică „Tudor Jarda” din Bistrița, decizia va afecta continuarea studiului pianului, chitării, al vioarei, al clarinetului și al teoriei muzicale pentru care se pregătesc de opt ani. De asemenea, nu va mai fi posibilă studierea canto-ului clasic sau popular.

În același context, au fost desființate clasa de servicii din cadrul Liceului „Radu Petrescu” din Prundu Bârgăului, clasa cu profil veterinar din cadrul Liceului Agricol Beclean și clasa cu profil electric de la Liceul INFOEL.

Prin intermediul mass-media am fost informați despre o situație similară, în sensul în care Inspectoratul Școlar Județean Maramureș, urmare unei discuții cu directorii unităților de învățământ din județ, a comunicat că se dorește o reducere a numărului de clase pentru învățământul liceal începând cu anul școlar 2021-2022. Este propus astfel ca, începând cu admiterea în clasa a IX-a de anul viitor, Liceul Teoretic „Bogdan Vodă” din Vișeu de Sus să înființeze cu o clasă mai puțin decât în anii școlari precedenți.

O situație similară există și în cazul Colegiului „Vasile Lucaciu” din Baia Mare, dar și la Colegiul de Arte din Baia Mare, unitate școlară de la nivel județean. Comitetul de părinți al colegiului a fost informat că se dorește desființarea clasei de Arhitectură și comasarea acesteia cu cea de Arte Plastice. De vină pentru toată situația sunt, susțin părinții, cei de la Inspectoratul Școlar Județean (ISJ). Din mass-media am aflat că în ultima ședință cu directorii tuturor unităților de învățământ din oraș, conducerea ISJ le-a impus directorilor de școli și licee să reducă numărul de clase din cauza numărului mai mic de elevi absolvenți ai claselor a 8-a.

În data de 5 ianuarie, ISJ Maramureș a comunicat faptul că: „*Având în vedere sporul negativ al populației școlare în ultimii ani, respectiv reducerea numărului de absolvenți ai clasei a VIII-a din acest an școlar față de cel precedent, s-a analizat, cu fiecare unitate de învățământ liceal în parte, necesitatea reducerii numărului de clase la aceste nivele de învățământ, ținând cont de filierele, profilurile și specializările pe care le au fiecare instituție școlară*”.

Față de toate aceste împrejurări, în conformitate cu dispozițiile art. 59 alin. (2) din Constituția României, coroborate cu cele ale art. 16 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, instituția Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu.

Deoarece există suspiciunea că situația din județele Bistrița-Năsăud și Maramureș nu este singulară, vă supunem atenției situația prezentată, în contextul în care, de exemplu, **învățământul pe filiera vocațională are rata cea mai mică de abandon școlar, situată la 0,1%**, potrivit Strategiei educației și formării profesionale din România – 2016-2020, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 317/2016. Potrivit aceluiași document, filiera vocațională înregistrează o ușoară creștere, cu 6.000 elevi, creștere cu 13,6%.

În context, având în vedere afectarea învățământului vocațional artistic cu precădere, subliniem că această abordare din partea Inspectoratelor școlare județene conduce implicit la încălcarea accesului la cultură, aflat în strânsă legătură cu dreptul la învățătură, ambele putând fi considerate elemente ale dreptului la educație, privit în sens larg.

În garantarea accesului la cultură, principala obligație a statului este de a se abține de la orice îngrădire a libertății persoanei de a-și dezvolta spiritualitatea și de a accede la valorile culturii naționale și universale. În opinia noastră, **statul, nu este suficient să se abțină de la împiedicarea accesului la valorile culturale, ci este obligat să asigure accesibilitatea la aceste valori, mai ales în cazul generațiilor în formare, cum este cazul în situația expusă.**

Modalitățile prin care statul asigură păstrarea identității culturale și spirituale pot îmbrăca mai multe forme, de la promovarea culturii în școli, prin asigurarea unor filiere vocaționale artistice, unde elevii pot dezvolta un sentiment al apartenenței la cultura națională, iar acest tip de acțiuni ar trebui să facă parte din politica și strategia culturală și educațională a autorităților locale și centrale.

Astfel, luând act cu interes de poziția Ministerului Educației și Cercetării în situația din județul Bistrița-Năsăud, în sensul că structura claselor a -IX-a va rămâne intactă, existând în acest sens continuitate la profilele de arhitectură, arte plastice, muzică și pedagogie, vă rugăm să formulați un punct de vedere față de aspectele semnalate în prezenta sesizare din oficiu și vă rugăm să ne comunicați poziția instituției pe care o reprezentați în ceea ce privește desființarea anumitor clase din structura învățământului liceal.

De asemenea, apreciem ca utile efectuarea unor demersuri din partea Ministerului Educației și Cercetării pentru ca desființarea claselor să fie realizată doar acolo unde acestea nu vor avea efectivul de elevi necesar funcționării, conform legii.

Nu în ultimul rând, având în vedere situațiile semnalate, considerați oportună realizarea unei anchete în rândul inspectorilor școlari generali, pentru a determina modul în care s-au luat deciziile privind desființarea claselor și sancționarea celor care au încălcat standardele de transparență și comunicare interinstituțională ?

Cu deosebită considerație,

Renate Weber
Avocatul Poporului

București, 21 ianuarie 2021

